

ABSTRAKT

Tytuł rozprawy doktorskiej:
„Ocena stopnia integracji europejskich rynków energii elektrycznej w kontekście polityki energetycznej Unii Europejskiej”

mgr inż. Magdalena Sikorska-Pastuszka

Głównym celem pracy doktorskiej jest ocena stopnia integracji i ról europejskich rynków energii elektrycznej w kontekście polityki energetycznej Unii Europejskiej (UE). W powadzonych badaniach rozpatrywana jest zmienność na 27 europejskich rynkach energii elektrycznej w okresie od 1 sierpnia 2007 roku do 31 grudnia 2022 roku przy wykorzystaniu modelu wektorowej autoregresji z parametrami zmieniającymi się w czasie (TVP-VAR). Jako miarę efektu przenikania wykorzystuje się stopy zwrotu oraz zrealizowaną zmienność (RV). Analiza przeprowadzona jest w dwóch okresach zapotrzebowania na energię elektryczną, tj.: obciążenia podstawowego – *BASE*, oraz obciążenia szczytowego – *PEAK*. Ponadto uwzględniany jest wpływ determinant cen energii elektrycznej oraz inwazji Rosji na Ukrainę. Sformułowana w pracy hipoteza główna brzmi: europejskie rynki energii elektrycznej stają się coraz bardziej zintegrowane.

Praca doktorska składa się z sześciu rozdziałów, wstępu oraz zakończenia. Rozdział pierwszy zawiera opis integracji rynków energii elektrycznej w kontekście ewolucji polityki energetycznej UE. Opisane są najważniejsze akty prawne dotyczące tworzenia jednolitego europejskiego rynku energii elektrycznej.

W rozdziale drugim przedstawiona jest analiza dorobku naukowego dotycząca integracji rynków energii elektrycznej. Przegląd literatury podzielony jest na cztery podstawowe nurty, co pozwala zidentyfikować luki badawcze.

Trzeci rozdział zawiera metodologię badań dotyczącą oceny stopnia integracji europejskich rynków energii elektrycznej. Przedstawiona jest w nim specyfika cen energii elektrycznej, sposoby pomiaru zmienności cen energii elektrycznej oraz model TVP-VAR.

Przedmiotem rozważań w czwartym rozdziale jest charakterystyka funkcjonowania europejskich rynków energii elektrycznej. Opisana jest w nim specyfika rynków energii elektrycznej, a także charakterystyka danych dotyczących cen energii elektrycznej oraz cen surowców energetycznych i EUA. Zawarta jest również wstępna analiza danych dla miar efektu przenikania.

W rozdziale piątym podjęta jest próba określenia stopnia integracji, powiązań regionalnych oraz ról europejskich rynków energii elektrycznej przy wykorzystaniu modelu

TVP-VAR z rozszerzonym podejściem do wspólnych powiązań (Balcilar i in., 2021). Analizie poddano okres *BASE* przy wykorzystaniu stóp zwrotu. Ponadto w badaniach uwzględniony jest wpływ determinant cen energii elektrycznej oraz inwazji Rosji na Ukrainę.

Z kolei w rozdziale szóstym stosuje się te same metody badawcze, co w rozdziale piątym, jednak przy wykorzystaniu zrealizowanej zmienności (RV) zamiast stóp zwrotu. Prowadzona badania uwzględniają ceny energii elektrycznej w godzinach *BASE* oraz *PEAK*, aby porównać zachowanie rynków w różnych okresach zapotrzebowania na energię elektryczną.

Na końcu przeprowadzona jest dyskusja naukowa dotycząca weryfikacji postawionych hipotez oraz najważniejszych wniosków. Podsumowując, można stwierdzić, że niezależnie od sytuacji gospodarczej i geopolitycznej w latach 2007–2022, europejskie rynki energii elektrycznej są coraz bardziej zintegrowane.